

Pláštík svatého Martina

příloha nejen pro děti

příloha tvořená dětmi (a dospělými) pro děti (i dospělé). I vy se můžete podílet příštího čísla. Proto pokud máte nějaké náměty, nápady nebo příspěvky pošlete je na mail: plastiksvmartina@gmail.com

Na tomto čísle se podíleli: Dana Buchlovská, Jitka Ferdinandová, Vojta Svoboda a Martin Půlkrábek, Anna a Josef Půlkrábekovi, Maruška Prudká, Anička Prudká, M. a M. Vrbkovi.

VŠEM MOC DĚKUJEME

Návštěva Tří králů v Betlémě

Svátek Zjevení Páně, lidově nazývaný „Tří králů“ se slaví 6. ledna. Svátek máme spojený se jmény Kašpar, Melichar a Baltazar a třemi určitými dary. A také s žehnáním domů. Podívejme se na příběh podrobněji a pokusme se odhalit jeho tajemství.

Zmínku o mudrcích z východu nalézáme v Matoušově evangeliu (Mt 2, 1-12). Matouš píše o mudrcích, kteří vedeni hvězdou přijdou do Betléma, aby se poklonili narozenému králi a předali mu tři dary: zlato, kadidlo a myrhu. Byly to věci v té době velmi vzácné a také symbolické.

Zlato vyjadřuje úctu k novorozenému Králi a symbolizuje stálost a neporušitelnost.

Kadidlo, vonná pryskyřice užívaná odedávna při bohoslužbách, poukazuje na Ježíšovo božství.

Myrha, vonná mast používaná při balzamování těl, ukazovala na Kristovo utrpení a smrt na kříži.

O počtu mudrců se v evangeliu nemluví, jejich počet byl odvozen od počtu darů a objevuje se až ve 3. století. Stejně je to s jejich jmény. Ani o těch se Matouš nezmiňuje.

Ve střední Evropě je zažité žehnání domů, při kterém se na dveře svěcenou křídou píše písmena C+M+B+, v Čechách a na Moravě obvykle **K+M+B+**. Jedná se o zkratku latinské věty „*Christus mansionem benedicat*“. (Kristus ať žehná tomuto domu.) Tři křížky symbolizují Nejsvětější Trojici. Jde o poměrně nový zvyk.

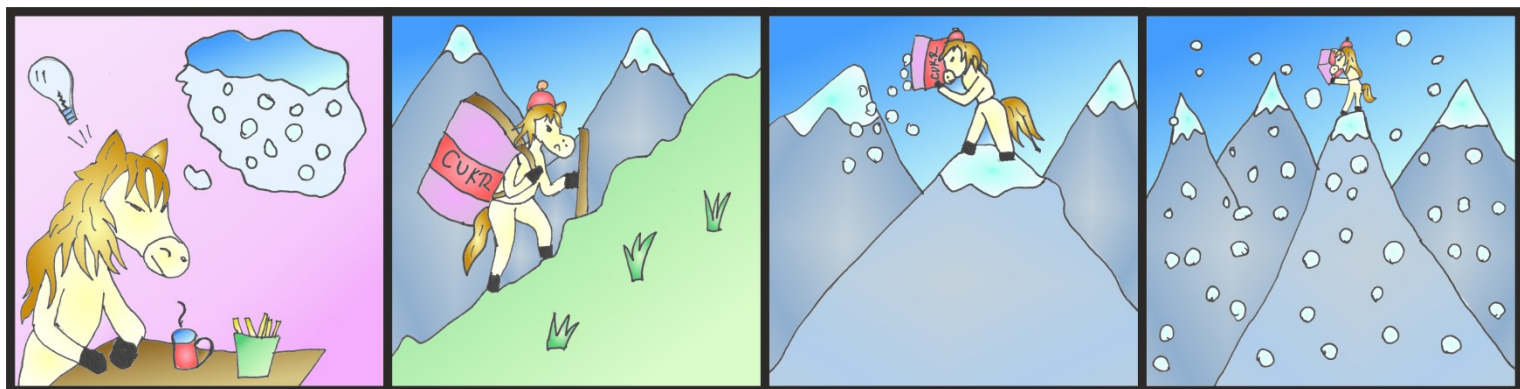
Do příběhu také patří betlémská hvězda, často zobrazovaná jako kometa. V této podobě ji nakreslil ve 14. století italský malíř Giotto ve svém obraze Klanění, protože byl fascinován kometou (dnes nazývanou Halleyovou), která v jeho době míjela Zemi. Ve skutečnosti se zřejmě jednalo o konjunkci dvou planet Jupiteru a Saturnu, její výsledek se rovnal jasně zářící hvězdě.

Tříkrálová sbírka

Poprvé v novodobé historii uspořádali dobročinnou sbírku spojenou s koledováním v olomoucké arcidiecézi v roce 2000. Navázali tak na přerušenu lidovou tradici sahající do středověku, kdy se hrávalo ve městech a vesnicích hry s biblickou tematikou. Postupně se ke koledování přidávaly i chudé děti a odnášeli si z něj drobné dárky. Dnes se koná sbírka v režii České charity na celém území České republiky a její výtěžek pomáhá potřebným.

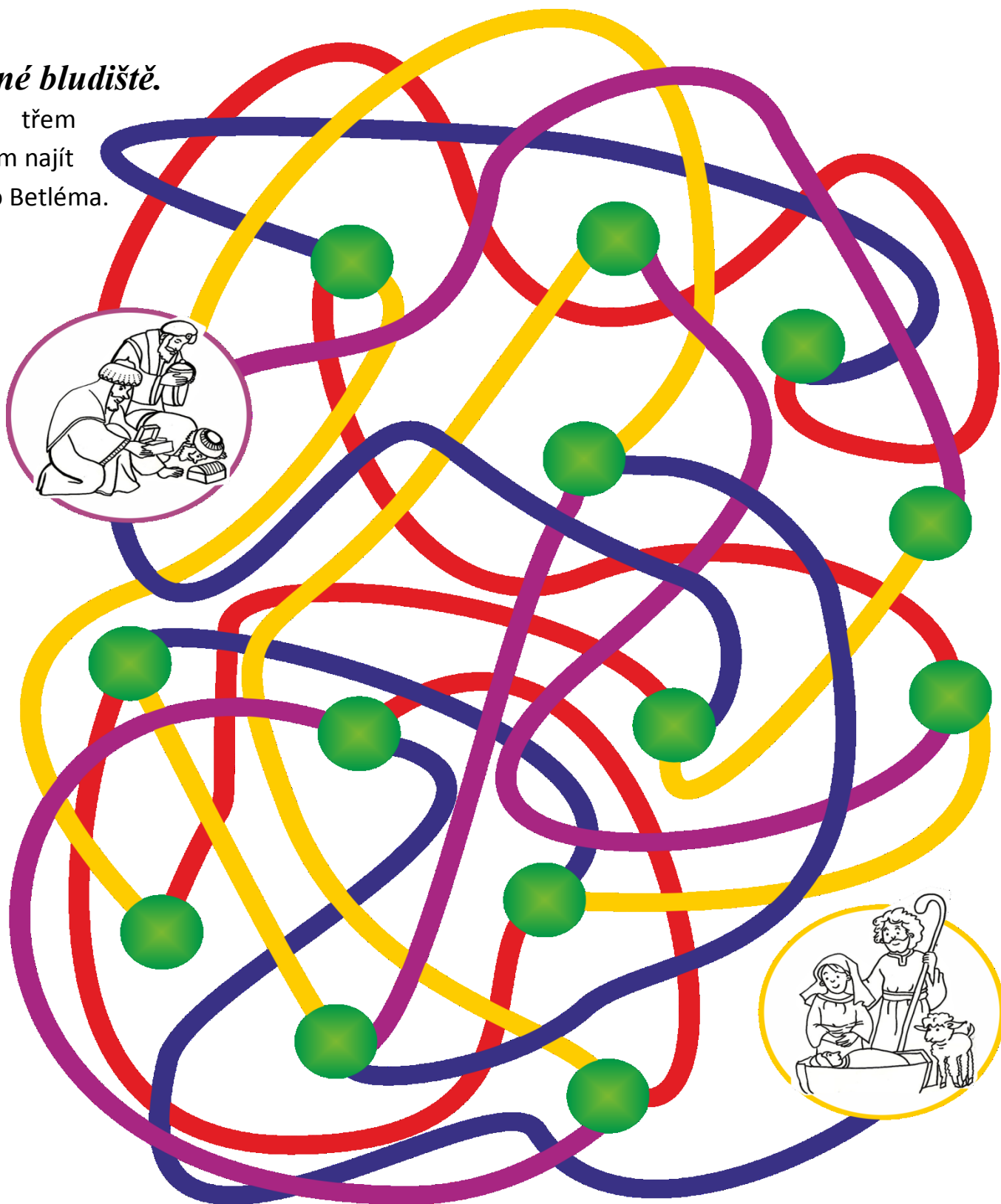

Koník svatého Martina a sníh

Barevné bludiště.

Pomoz třem
Mudrcům najít
cestu do Betléma.

Soutěž:

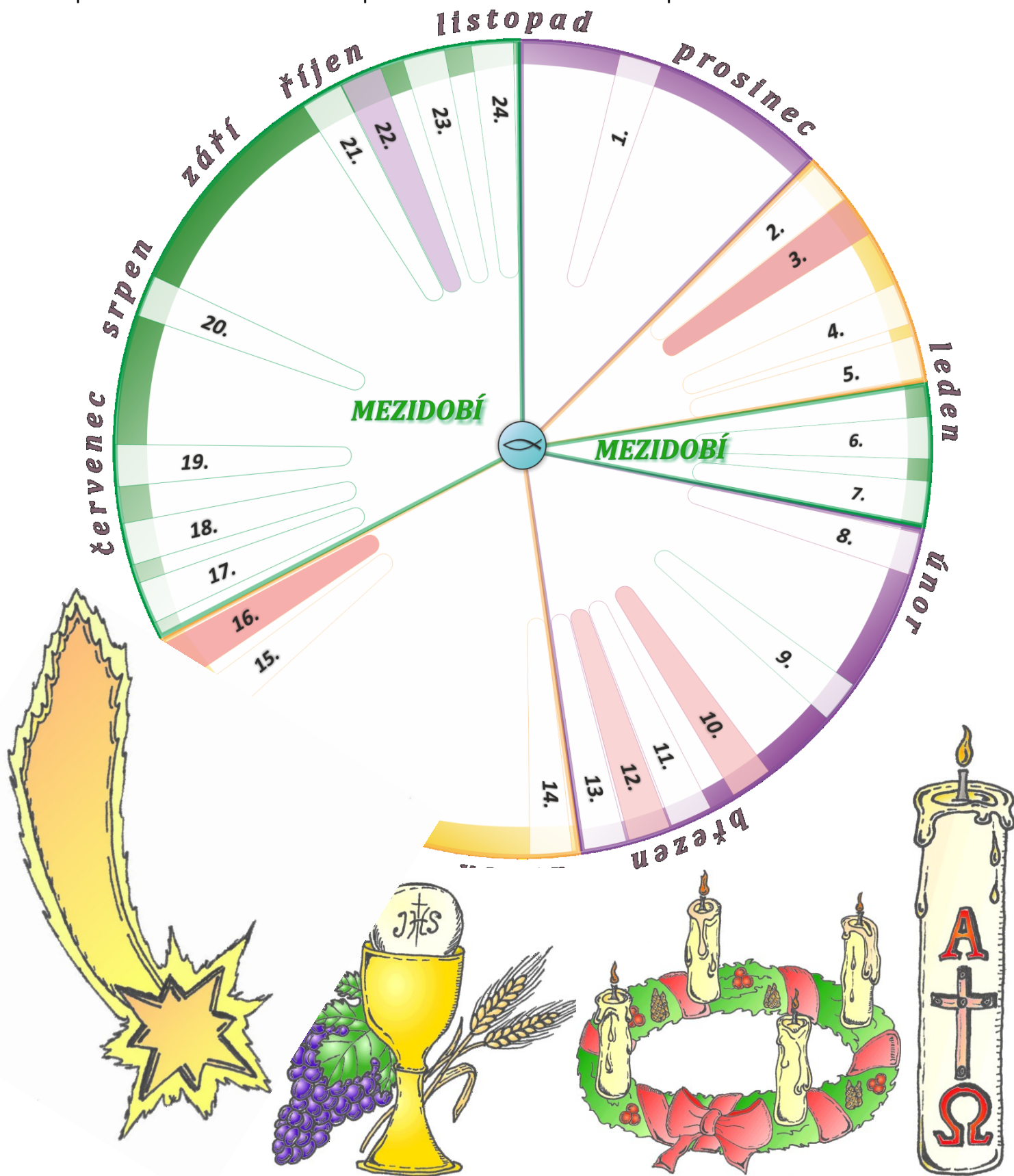
Jméno a příjmení: _____

Nová soutěž se bude týkat liturgického roku a jeho hlavních svátků.

Úkol pro předškolní děti: Vybarvěte jednotlivá období liturgického roku naznačenou barvou a přiřaďte šipkou čtyři velké obrázky (v dolní části stránky) ke čtyřem hlavním obdobím.

Úkol pro školní děti: Do kruhového diagramu doplňte chybějící 4 názvy hlavních liturgických období a do tabulky na následující straně vepište názvy všech 24 velkých svátků a slavností.

Výsledek zašlete na adresu Pláštíku plastiksvmartina@gmail.com, nebo odevzdejte do sakristie do pátku **20. 12. 2019**. Všichni úspěšní řešitelé budou odměněni při mši svaté v neděli **22. 12. 2019**.

	Název svátku	datum		Název svátku	datum
1.	sv.	6. 12.	13.	sobota	
2.		24. 12.	14.	Z..... Páně	
3.	sv.	25. 12.	15.	Na..... Páně	
4.		6. 1.	16.	Seslání	
5.	Páně		17.	Trojice	
6.		2. 2.	18.	Tělo	
7.	Ma.....		19.	Srdce	
8.	středa		20.	Na..... Marie	
9.	Zvěstování		21.		1. 11.
10.	neděle		22.		2. 11.
11.	čtvrtek		23.		11. 11.
12.	pátek		24.	Král	

Rozhovor. O perníčkách a včelaření

O perníčkách a včelaření si dnes budeme povídat s paní **Danou Buchlovskou**, která se jejich pečení věnuje už delší dobu. S manželem vedou také včelařský kroužek a mnoho dětí ji zná i z kroužku výtvarného.

Koho napadla myšlenka na pečení svatomartinských perníčků a jak se tento úkol dostal k vám?

S nápadem rozdávat dětem na svátek sv. Martina perníčky přišel o. Jiří. Když tuším v roce 2009 pořádal klub Ratolest při Oblastní charitě v Blansku ve spolupráci s naší farností první pochod světýlek, přišlo ke kostelu značné množství dětí a myslím, že se tak trochu nabízelo, nějakým způsobem je spočítat. A tak se to chytře spojilo se sladkou medovou odměnou v podobě malého perníčku.

Jak dlouho už perníčky na sv. Martina pečete?

Letos je to pro mne sedmý rok. S pečením jsme začali hned v tom roce, co byl v Blansku založen Včelařský kroužek mládeže, který vede na faře můj manžel. Vzali jsme si tuto „voňavou práci“ na starosti skutečně velmi rádi.

S kolika perníčky jste začínali a jaké je konečné číslo letos?

První objednávka byla na 500 kusů. Tehdy mi to připadlo jako skutečně velká zakázka. To jsem ale netušila, jakých rozměrů to nabere. Letos jsme jich totiž napočítali necelé **3 000**.

Jen pro představu, kolik je na tento počet perníčků potřeba mouky, vajec a medu?

Letos jsme připravovali těsto celkem z 27 kg mouky. Vajec jsme jen do těsta spotřebovali 70 a na polevu bylo potřeba dalších 22 bílků. A co se týká medu, jedna velká sklenice nám nestačila – myslím ta pětikilová!

Možná by bylo zajímavé: kolik času zabere odhadem příprava těsta, pečení, zdobení, balení.

To je těžké říct, protože rok od roku perníčků přibývá, ale výhodou je, že přibývá i pomocníků. Letos nám příprava těsta trvala asi 2 a půl hodiny. Perníčky jsme pekli dvě odpoledne za vydatné pomoci těch nejmenších a také spousty dalších ochotných pracovitých rukou. Zdobení je snad nejnáročnější část z přípravy perníčků. Tento rok pomáhaly děti z misijního klubka, také děti z kroužku začínajících kuchařů z Kolpingovy rodiny Blansko a samozřejmě malí včelařici. Ale stále zbývalo více než 2000 perníčků. Ty se pak stihly nazdobit asi za 2 hodiny, ale to už pomáhalo dalších 50 ochotných lidí – děti, maminky, babičky, ale zastoupení byli i odvážní muži. Myslím, že jsme strávili všichni docela příjemné odpoledne. Ale to ještě není úplný konec práce. Zbývá totiž ta nejméně příjemná činnost, a tou je balení, které opět zabere opravdu hodně času.

Pečete perníčky i pro jiné příležitosti?

Hned po svatomartinských perníčcích ještě pečeme srdíčka pro seniory. Ty pak rozdává pan farář začátkem adventu starým a nemocným lidem s přáním všeho dobrého za celou farnost. A potom jsou to už jen drobnosti. Pekli jsme s dětmi například adventní věnce, vánoční ozdoby na stromek a s nejmenšími zase malé perníčky, které jsme ozdobili papírovými vystřihovánky, zabalili je po několika kusech do celofánu a vytvořily tak „perníkové hady“, které jsme nabízeli návštěvníkům charitativní módní přehlídky.

S perníčky je spojený i med a Ty s manželem vedeš včelařský kroužek. Jaký je o něho zájem a kolik včelstev v současné době na farní zahradě máme?

Co se týká včelaření, tak musím přiznat, že včelek se opravdu bojím. Včelaření a vedení kroužku se věnuje můj manžel. Já se snažím pomáhat jen tam, kde to jde, a to je právě to pečení perníčků. Na farní zahradě máme letos čtyři včelstva a doufáme, že přežijí tuto zimu a příští rok se nám zase postarají o med. Je moc dobře, že můžeme mít na faře i tento kroužek, i když je organizovaný pod Českým svazem včelařů. Není to tak jednoduché najít odvážlivce, kteří se nebojí možných žihadel a přihlásí se do tohoto kroužku. Kdo se však o včelaření začne trochu zajímat, zjistí, že je to pozoruhodný koníček, že se od včelek určitě mnoho může naučit a pro děti v kroužku jsou připraveny praktické činnosti, které se včelařením souvisí jako prohlídky včelstev, vytáčení medu, výroba svíček, stloukání rámků, zatavování mezistěn, sázení medonosných rostlin, také troška teorie, soutěž Zlatá včela a mohli bychom určitě pokračovat až k těm voňavým perníčkům.

A nakonec, máš pro naše čtenáře nějaký vzkaz?

Rozhodně je to poděkování a to těm, kteří s pečením perníčků někdy pomáhali. Protože bez vás, by to nešlo! A ostatní bych chtěla na nějaké to „svatomartinské pečení“ zase naopak pozvat. Je to příležitost se lépe poznat, prožít při práci hezké společné chvíle a díky té „malé voňavé drobnosti“, kterou darujeme druhým, šířit dobro a radost, jak to dělal i svatý Martin.

Dani, moc děkujeme za rozhovor, který nám odhalil, co všechno se skrývá za tou voňavou dobrotou, na které si můžou děti smlsnout při vítání sv. Martina. Díky za čas a ochotu věnovat se nejen perníčkům, ale také dětem v kroužku a farním včeličkám. Přejeme šikovné děti, pilné včelky a sladké perníčky. Hodně štěstí!

Rozhovor. Židenický perníkový betlém

Dnes bych ráda v našem rozhovoru zavítala do kostela sv. Cyrila a Metoděje v Brně – Židenicích. Každoročně během doby vánoční je zde k vidění neobvyklý betlém. Vaši pozornost přiláká už při vstupu do kostela svou vůní. Je totiž celý z perníku. Oslovili jsme paní Jitku Ferdinandovou a požádali ji, aby nám tento zajímavý betlém přiblížila.

Jak a kdy se zrodila myšlenka perníkového betléma?

Původně jsem vytvořila malý perníkový betlém pro výstavu betlémů v našem kostele. Následovaly další a tak se v roce 2008 zrodila myšlenka postavit jeden velký betlém, který upečou farníci. Myšlenka napadla paní Šimoníkovou.

Kolik měl první betlém postaviček a kolik rodin se na něm podílelo?

První farní betlém měl 700 figurek a podílelo se na něm 31 žen a 1 muž. V roce 2009 byl betlém zapsán do České databanky rekordů Agentury Dobrý den s 1 215 figurkami.

Pro srovnání – jaká je situace dnes?

V roce 2018 k 10. výročí měl 2 000 figurek.

Vy a Vaše rodina do betléma také přispíváte. Kolik postaviček pečete a jak dlouho to trvá?

Jako rodina přispíváme asi mezi 200 - 300 kusy. Nedá se to určit konkrétně. Každý rok je to jinak. To podle času. Pečeme celý advent. Zdobíme před výstavou.

Vykrajovátka asi v tomto případě nepomohou, jak si vyrábíte šablony?

Vykrajovátka používáme jen některá, která se do betléma hodí. Většinou však používáme šablony. Ty vyrábí manžel z kartonu nebo výkresu podle předlohy. Nejdříve nakreslí a potom vystříhne.

V betlému nejsou jen postavy, ale také domy a Váš židenický kostel? Kolik času zabere „stavba“ takového kostela?

Stavbu kostela provádí můj syn Vít, protože je v pracovním poměru, vyrábí model kostela ve volném čase.

Perníky jsou napečeny a shromážděny. Teď je potřeba postavit betlém. Jak to probíhá?

Paní Šimoníková určí, kdo bude péct a zdobit Svatou rodinu, dále termín, kdy mají farníci donést napečené a nazdobené figurky. Ty se shromáždí v křestní kapli v krabicích se jmenovkami (to abychom znali autorství) a mohli autory vypsát na seznam vyvěšený na nástěnce. Převzaté figurky roztřídíme tak, abychom je potom nainstalovali. Instalace trvá 5 - 6 hodin. To proto, aby byly figurky viditelné a ti, kteří se podíleli na pečení a zdobení si je mohli najít.

Perníkový betlém je raritou a chodí se na něj dívat lidé nejen z Brna. Měli jste již nějaké vzácné hosty?

Ano, máme. Každoročně vietnamskou komunitu. Dále návštěvy z Německa, Slovenska, Anglie, páter Václav Klement (salesián, misionář pro Asii a Oceánii), hosté z jižní Koreje, zpěvačka Hana Ulrychová, Míchál Klement z Říma a další. Velmi nás těší každoroční návštěvy dětí a učitelé z mateřských a základních škol a také návštěvy z domova důchodců. Měli jsme také prosbu od sběratele betlémů z Německa, zda bychom mu poskytli pár figurek. To jsme samozřejmě učinili.

Jak v letošním roce, kolik perníků plánujete?

Počet perníků neplánujeme. To necháváme na farnících, kolik se jich zúčastní a kolik figurek dodají.

Ve kterém čase je betlém k vidění?

Betlém je ke zhlédnutí od 24. 12. do Hromnic. Ve vánočním období denně od 15 do 18 hodin. Poté vždy jen přede mší svatou. Ve všední dny před 18. hodinou, v neděli před 8., 10. a 18. hodinou.

Děkuji za zajímavý rozhovor a přeji hodně zdaru při pečení perníčků.

Postřehy a příspěvky

Setkání prvkokomunikantů

26. září 2019 jsme jeli na výlet prvkokomunikantů. To jsou děti, které letos byly u prvního svatého přijímání. Bylo nás šest dětí a čtyři dospělí. Jeli jsme vlakem do Brna na Hlavní nádraží. Odtud jsme šli do katedrály na Petrov. Tam jsme ministrovali při mši. Sloužil ji otec biskup Vojtěch Cikrle. Byl tam i jáhen Martin Mokrý.

Po mši jsme dostali mapky a chodili jsme po stanovištích, kde bylo vždycky něco zajímavého. Například u svatého Tarsicia jsme probíhali překážkovou dráhu, pekli jsme hostie se svatým Václavem a jeho babičkou svatou Ludmilou a někteří z nás vylezli na věž katedrály, kde byla svatá Barbora. Tam jsme museli v klenotnici spočítat kalichy. Bylo jich jedenáct. Psali jsme taky s ostatními dětmi dopis papeži Františkovi, vyrobili jsme si vlaječky brněnské diecéze a státu Vatikán a viděli jsme srandovní divadlo.

Odpoledne bylo požehnání a předání dopisu otci biskupovi Vojtěchovi. Slíbil, že ho doručí papeži Františkovi do Říma. Pak jsme se vraceli vlakem domů. Po cestě nám otec Jiří koupil v automatu citrónový čaj, který byl moc dobrý. Výlet byl prostě nejlepší. (VoS + MaP)

Maxispolčo

V neděli 22. září 2019 se v Katolickém domě sešli členové manželských společenství, kterých v Blansku existuje hned několik. Některá společenství vznikla teprve nedávno, jiná v Blansku fungují už několik desítek let. Cílem společného setkání bylo se navzájem lépe poznat a navázat kontakty napříč generacemi. V úvodu promluvil otec Jiří o tom, jak jsou mezigenerační vztahy ve farnosti důležité a obohacující. Vyzval všechny přítomné, aby takové vztahy podporovali a neuzavírali se jen do okruhu několika známých svého věku a společenské třídy. Pestrost a bohatost vztahů s různými lidmi přirovnal k rozmanitosti přírody, která je takto velmi odolná a všechno vydrží. Vztahy mezi různorodými lidmi jsou i velkou výhodou církve, která proto funguje již 2 000 let.

Po přednášce následovaly seznamovací aktivity ve skupinkách, kdy měli účastníci možnost více se o sobě vzájemně dozvědět. Akce byla zakončena společným posezením u vína a muzicírováním. O hudbu se postarala k tomuto účelu vytvořená kapela, jejíž součástí se nakonec stal i otec Jiří. Věříme, že všichni přítomní si vydařenou akci užili alespoň tak jako my dva a že se nejednalo o poslední takové setkání. (A + JP)

Misijní neděle

20. října proběhla v naší farnosti misijní neděle. Připomínala, že celý měsíc říjen byl papežem Františkem vyhlášen v letošním roce jako mimořádný misijní měsíc.

Děti z misijního klubka prožily společný víkend. Čekala je misijní procházka, společný oběd, pečení na nedělní kavárnu a zdobení perníčků. Večer pak společná modlitba v kostele a přespání na Lotosu.

V neděli zajistily děti farní kavárnu spojenou s misijním jarmarkem. Výtěžek celé akce byl věnován do Bulharska, kde naši misionáři staví školu a kostel pro romské děti.

Přípravu na nedělní kavárnu nám zachytila na obrázku Anička Prudká.

Skautská podzimní výprava (Své dojmy nakreslily M. a M. Vrbkovi.)

Kam za zajímavými betlémy

Pohyblivý a ozvučený betlém ve vranovském kostele

Betlém v poutním kostele Narození Panny Marie je k vidění po celý rok, ale během vánočních svátků jistě umocní jejich atmosféru. Vyrobil ho akademický sochař František Bartoš (1911 – 1985) z lipového dřeva v rozmezí let 1946 – 1950. Betlém má dvě hlavní scény Narození Ježíše a Klanění Tří králů a osm menších. Všechny výjevy se postupně rozsvěčují a jsou doprovázeny vybranou koledou (celkem jich je k dispozici 52). Na konci nám požehná samotný Ježíšek.

Moravská vesnička, Brno

Pohyblivý betlém lze nalézt také v moravské vesničce, kterou vytváří a průběžně doplňuje pan Miroslav Mužík z Blanska. Betlém o délce 9,4 metrů má 470 figurek, z toho 250 pohyblivých. Jedná se o jeden z největších betlémů u nás a nadále se rozšiřuje.

Betlém je součástí moravské vesničky, která vzniká od roku 1983 a v současné době zabírá

plochu 120 m². Obsahuje 560 postaviček, z toho 180 pohyblivých.

Expozice je umístěná na Kapucínském náměstí a je otevřena celoročně od 9 do 18 hodin.

Třešť

Během adventu až do Hromnic můžete obdivovat betlémy v **Třešti**. Tradice stavění betlémů je zde stará více než 200 let. V období od 26. prosince do 2. února můžete projít doslova Betlémskou cestu, během které navštívíte téměř 20 domácností s nejrůznějšími jesličkami.

Třebechovice

Zcela unikátní je tzv. **třebechovický proboštův betlém**, který je vystaven v Muzeu betlémů v Třebechovicích pod Orebem ve východních Čechách. Má 351 figurek, více než 200 se jich pohybuje a vznikl mezi lety 1882 - 1926. Jako jediný betlém v České republice je prohlášen za národní kulturní památku.

Podobných míst je mnoho, neváhejte se za nimi vypravit a zpříjemnit si tak vánoční čas.